

№ 189

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota dnia 19 czerwca 1920 roku.

Z Warszawy z biur ogłoszeń, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Cena prenumeraty:
 w Łodzi
 Kwartalnie Mk. 60.00
 Miesięcznie „ 20.00
 za roznoszenie
 3.00 fen. miesięcznie.
 Z przesyłką poczt.
 Kwartalnie Mk. 68.00
 Miesięcznie „ 23.00
 Poza Łódź egz. 1.10 f.
 w Ameryce 1/4 dolara
 miesięcznie.

KALENDARZYK
 Sobota 19 Czerwca M.
 Niedz. 20 Sylwestra P.
 Poniedz. 21 Alojzego Gonz.

REDAKCJA
 w ŁODZI.
 Al. Kościuszki 41.
 TELEFON 28.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem mk. 250 w tekście mk. 5 za tekstem 250 mk. nakładki mk. 2 za wiersz politycy. Drobne ogłoszenia 40 fen. za wyraz Komunikaty mk. 3.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nakładki tylko na 2, 4, lub 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kieśl.

Czyn robotnika — obywatela.

Otrzymałem pismo tej treści:
 „Szanowny Panie Redaktorze!

Nie mogę nie podzielić się z Sz. Panem miłą niespodzianką, jaką mi sprawili robotnicy naszego Tow. Akc. wystąpiwszy z inicjatywą zakupu Pożyczki Państwowej przez wszystkich robotników naszego Oddziału w Łodzi.

Ponieważ próbna lista zapisów wykazuje sumy od 1000 do 5000 mk. na robotnika, możemy przypuszczać, że jedna fabryka nasza wyda plan pożyczki dochodzącej do ćwierć miliona marek.

Splata pożyczki chcą wcielić w ten sposób, że będą pracować codziennie o 1 godzinę dłużej, aby zarobek ten pokrył zadłużoną pożyczkę.

Świadomość tego czynu wynika z głębokiego patriotyzmu oraz umiłowania Ojczyzny!

Niech przykład ten zachęci inne fabryki do czynu, a maluczko — Łódź będzie tem miastem, które stanie w rządzie największego udziału w zapisie na pożyczkę.

Prosząc o podanie tego doniosłego faktu do wiadomości publicznej, piszę się z poważaniem

Dyrektor Zarządu Tow. Akc. wytwórni maszyn młyńskich

Inż. Fr. Palaszewski.”

Ku jasnemu, lepszemu Jutru kroczy nasza Najjaśniejsza Rzeczpospolita poprzez ciernie i głogi.

Na własne oczy oglądamy naprzemian to przykre i bolesne, to znów napawające serca nasze otuchą zjawiska.

W chwilach, gdy wciąż jeszcze na arenie światowej kształtują się ostateczne formy naszego bytu państwowego, nie można powiedzieć, by kraj wewnątrz odczuwał w całej pełni istotę swego obecnego położenia. Nie wszyscyśmy do wypadków tej wielkiej dla nas chwili dziejowej — dorosli i dojrzeli.

Dla pokolenia, które dziś w kraju sejmuje, politykuje, strajkuje i boksuje się partyjnie, walczy o władzę i wpływy, organizuje przerw-

lektę przesilenia rządowe, paskuje, szmugluje, bawi się, gra w totalizatora i karty, przepelnia kina i kawiarnie, oburza się na najłżejsze ograniczenia, które wydaje dobrodusza, usiłująca się wszystkim podobać i nikomu na nagiętek nie nastąpić władza republikańska — dla tego pokolenia, powtarzam, Polska jest rozpatrywana jedynie pod względem korzyści, które przynieść może i powinna każdemu swemu krewniakowi ta poczciwa, z gruzów i upadku powstała „ukochana” — ciotka.

Na szczęście, iż nie wszyscy jej krewniacy są tak lekkomyślni, ograniczeni, żli i tępi.

Postać też zastępy tych, którzy sami w potę czują na drogi dziś chleb zarabiając, rozumią i odczuwają jej troski i kłopoty.

I w chwili oto gdy w dom jej uderzają gromy strajków, a niesnaski wewnątrz poróżniają budowniczych, gdy wróg bałamuci całe rzesze popularnymi hasłami lenistwa i bezrobocia, gdzieś z zakątka jakiejś wytwórni odzywa się głos rozumny robotnika polskiego, nacechowany poczuciem obywatelskim: „Będę pracował codziennie o 1—dną godzinę dłużej, lecz pomogę Ci Ojczyźnie powstać z gruzów, aby ten, co po mnie przyjdzie błogosławił pamięć moją w przyszłości”.

Różnych krewniaków ma nasza poczciwa Rzeczpospolita. Jedni wyciągnęliby jej nawet ostatnią poduszkę z pod głowy, inni starają się rozjaśnić jej posępne czoło, zachmurzone poważnymi troskami o byt i przyszłość.

Robotnikowi polskiemu, który w dzisiejszej kłopotliwej dla państwa chwili uświadomił sobie, iż frontowi dzielnego wojska musi pomagać zwarty front wewnętrzny ofiarnego i pracowitego obywatelstwa, należy się gorące uznanie, gdyż tylko dzięki żmudnej, wytrwałej pracy i zrozumieniu swych obowiązków, przetrwać będziemy mogli wszystkie te burze które dziś nad sklepieniem naszego domu zawisły.

Ant. Nowacki.

Nasza akcja „plebiscytowa”

Czytamy w „Gaz. Warszawskiej”:
 Gdybyśmy wysłtek Polski dla odzyskania terenów plebiscytowych mierzyć mieli obszer-

nością miejsca, które tej sprawie poświęca prasa nasza, mogliśmy powiedzieć, że Polska obowiązek swój spełnia. Ale to przecież tylko strona informacyjna; w najlepszym razie wyraz to uczuciowego do ziemi plebiscytowych strasunka. A uczuciem, względnie pierunowaniem

Robotnicy poszkod. ciężko przy budowie kolei Łódź-Katno

Dalszy ciąg komisji lekarskiej odbędzie się dn. 20 czerwca o g. 9-ej w mieszkaniu Dr. Artyfikowicza Piotrkowska 92. 2017-1

na gwałty niemieckie i czeskie i sarkaniem na zachowanie się odnośnych komisji międzysojusznicznych nie zdobędziemy obszarów spornych. Tu waży tylko wysiłek woli i pracy. A czy pod tym względem Polska obowiązek swój spełnia, czy spełnia go przedewszystkiem rząd polski, należy mieć wątpliwości poważne.

Jesteśmy wprawdzie świadkami energicznej akcji kierowniczych czynników na Śląsku Górnym i Cieszyńskim, ale akcji tej nie odawia, przynajmniej w sprawie Górnego Śląska, dostateczna wobec należnych organów konferencji pokojowej, działalność naszej dyplomacji, która całą państwa polskiego, na szale rzucić powinna powagę, ażeby przepisy traktatu wersalskiego były ściśle wykonane i tym sposobem, choć w tych granicach, było zabezpieczone równouprawnienie polityczne Polaków z Niemcami. Bez porównania jeszcze słabszą jest postawa rządu w sprawie terenów północnych, na których ma się odbyć plebiscyt, a na które składają się cztery powiaty po prawym brzegu dolnej Wisły, polska Warmja i Mazury.

Akcja przygotowawcza do zmierzenia się z Niemcami na tych północnych terenach była przez miesiąc całe traktowana z karygodną opiekałością. A przecież tu chodzi ni mniej, ni więcej, tylko o to, czy najkrótsza droga żelazna, łącząca Warszawę z Gdańskiem, pójdzie przez terytorium wyłącznie polskie, czy też częściowo przez ziemie, wchodzące w skład państwa pruskiego i Rzeszy niemieckiej; dalej o to, czy ów wąski korytarz pomorski do Bałtyku będzie rozszerzony, czy też nadal ograniczony od wschodu do biegu Wisły; ostatecznie o to, czy Prusy Wschodnie, bezpośrednio cel niemieckiej ofensywy przeciwko Polsce, będą duże, czy małe.

Wszystkie te kwestje stanowią części integralne podstawowego zagadnienia naszej niepodległości, naszego oparcia o morze, odporności naszej ściany pomorskiej przeciwko uderzeniom terenu prusko-niemieckiego. A jednak, powtarzamy, o ile chodzi o północne obszary plebiscytowe, zmarowano całkowicie kilka miesięcy. Co gorzej, główną sprężyną jednego komitetu był osobnik, który następnie został przez nasze władze wojskowe internowany w posądzaniu o szpiegostwo na rzecz Niemiec; w drugim odgrywa do dziś dnia kierowniczą rolę człowiek, któremu udowodniono, że w czasie wojny europejskiej denuncjował poselstwu niemieckiemu w Bernie szwajcarskich wybitnych Polaków, stojących na gruncie entente-filski na w kraju i zagranicą. Nie ma to najmniejszego

racem, że wśród tych, na których spoczęła odpowiedzialność za akcję plebiscytowa, nie zabrakło takich, którzy więcej niż samym plebiscytem interesowali się perspektywą ewentualnych swych kandydatów posełskich.

Dzisiaj jest niewątpliwie lepiej, niż było wczoraj, ale niłkomfortniejsza działalność tegich pracowników. Z tego musiał sobie przecieć rząd zdawać z góry sprawę, jeżeli nie chciał się narazić na ciężki ze strony społeczeństwa zarzut, że wysiłek jego nie stoi w żadnym stosunku do wagi stawki, która jest w grze.

Sprawa cała ma swą głębszą przyczynę polityczną. Przyczyną tą jest dążenie wpływowych w państwie czynników do stopniowego zbliżenia Polski do Niemiec, którego to dążenia sugestji ulegają znówu inne sfery polityczne świadomie czy nieświadomie. Kto miedyma, że się nad pchnięciem Polski ku Niemcom u nas już na serjo nie pracuje, oddaje się wielkiemu i szkodliwemu złudzeniu i nie pojmuje, dlaczego p. Daszyński wyciągał rękę po tekę ministra spraw zagranicznych. Trzeba mieć oczy otwarte na prawdę i widzieć i rozumieć, że przeżywamy okres polityki, w którym owe wpływy, nieraz naczelne w państwie czynniki usiłują punkt ciężkości sprawy polskiej przesunąć jednostronnie na wschód, neglizując zagadnienia zachodu.

Wiece polityczne w Warszawie.

W dn. 16 b. m. odbyły się w Warszawie trzy wielkie wiece polityczne przy licznych udziałach uczestników.

Załamanie się niefortunnej „polityki ukraińskiej”, przesilenie gabinetowe i strajk, nadały obradom szczególnie aktualny charakter. Publiczność na wiecach okazała najwyższe zaciekawienie dla poruszonych zagadnień i ujawniła głęboką troskę moralną o dalszy bieg wypadków. Była to publiczność z różnych sfer społecznych z przewagą elementów robotniczych i mieszczańskich. Jej przeto opinia jest opinią szerokich mas Warszawy, tych mas, które wybrały 11 posłów narodowych ze stolicy, podczas gdy prezydentura do reprezentacji ludu P. P. S.—uzyskała 2 mandaty.

Poniżej zamieszczamy uchwaloną na wiecach tych rezolucję.

„Obywatele stołecznego miasta Warszawy zebrani na wiecu dnia 16 czerwca uznają utworzenie rządu lewicowego jako próbę powtórzenia eksperymentu republiki lubelskiej i smutnej pamięci rządów Moraczewskiego, który zostawił Śląsk Cieszyński Czechom, a cały zabór Pruski Niemcom, przeciwny był zjednoczeniu z Polską nie tylko Mińska, ale i Wilna i Grodna. Lewicowy rząd byłby okrojeniem Rzeczypospolitej Polskiej i dalszym ciągiem eksperymentów społecznych, któreby zabiły naszą wytwórczość przemysłową, pomniejszyły produkcję rolną i cały kraj wprowadziły w zamęt i anarchję. Powierzania zaś spraw zagranicznych p. Daszyńskiemu byłoby bazarownym narażeniem korzyści jakie traktat wersalski zapewnił Polsce, pchnięciem Państwa Polskiego w kierunku politycznej i gospodarczej zależności od Niemiec i rozluźnieniem sojuszu z państwami zwycięskiej koalicji.

Wiec stwierdza, że protest przeciwko tym zamiarom, wniesiony przed Naczelnikiem Państwa, przez Sejmowy Związek Ludowo-Narodowy jest istotnym wyrazem przekonania najszerzych kół społeczeństwa. Mamy dość eksperymentów w życiu wewnętrznym i w zagranicznej polityce, dlatego domagamy się rządu narodowego, który będzie chciał i umiał naprawdę rządzić.

Żądamy rządu narodowego opartego o wszystkie twórcze żywioły w kraju.

Żądamy aby politykę Państwa prowadził wyłącznie i całkowicie rząd odpowiedzialny.

Żądamy rządu mocnej ręki, któryby dał rzeczywiste i skuteczne poparcie czynnej energii samoobrony społeczeństwa.

Żądamy czujnej i silnej polityki na zachodzie, a na wschodzie skupienia wszystkich wysiłków do szybkiego uzyskania własnych granic.

Żądamy zaniechania polityki ukraińskiej, która naraziła najszybciej interesy Państwa, a za dopuszczenie, do której odpowiedzialność przed narodem spada również na rząd dotychczasowy.

Ciekawy dokument.

(Kto rządzi w Rosji.)

Wojska nasze znalazły w jednej z kancelarii bolszewickich w Żytońmierzu rozkaz następujący:

Całkiem poufnie.
Po przeczytaniu zniszczyć.
29 marca 1920 roku.
Rozkaz nr. 45.

Wobec tego, że skład osobisty naszej dywizji rozrządza się na dwie części, jaskrawo od siebie różnie, mianowicie, zaporzających komunistów pochodzenia wyłącznie żydowskiego i mobilizowanej robotniczej hołoty (swolocz) pochodzenia miejscowego, rozkazuję wszystkim dowódcom rot, szwadronów i baterii powierzonej mi dywizji bezwarunkowo: Podczas wystąpień dywizji na linję bojową rozkazuję posyłać na wszelkie stanowiska czołowe i wywiadowcze wyłącznie czerwono - gwardzystów pochodzenia miejscowego a pod żadnym pozorem żydów, tym zaś powierzać roboty polityczne, kancelaryjne i dyżury ekip.

Na podstawie depechy towarzysza Goldenberga, komisarza sztabu XII. armji № 764 z d. 17 marca r. b.

Komendant dywizji Kon,
komisarz wojenny Tichenberg.
Szef sztabu dywizji Zinkelman.
Donosi o tem „Dz. Białostocki.”

Hełm dla armji.

WARSZAWA. 17 6. (PAT) Do wojsk armji rezerwowej: Rozkazem naczelnego Wodza podległe mi wojska przechodzą z dnem 12 b. m. pod rozkazy generała porucznika Żygałowicza, dowódcy pierwszej armji. Armja rezerwowa powołana do życia w ciężkich i krytycznych chwilach, gdy losy wojny ważyły się na szali spełniwszy chlubnie i zaszczytne powierzone jej zadania znika pod tą nazwą z widowni po 2 tygodniach istnienia.

Niechybnie jednak działania armji rezerwowej, które wywarły tak rozstrzygający wpływ na losy wielkiej bitwy nad Berezyną przejdą do historii jako piękny fragment walk smartwychwstałej Polski o swe granice i o potęgę państwową naszej Ojczyzny. Armja rezerwowa powstała w przeciągu dni. 9 Sztab jej zorganizowany został w przeciągu 10 godzin. W chwili rozpoczęcia ofensywy cały szereg przeznaczonych dla armji eszelonów znajdował się jeszcze w drodze. Najważniejsze jednostki techniczne, kompanje telegraficzne, kompanje saperów, kolumny, szpitale i zakłady nie zdążyły jeszcze przyjechać. Rezerwy nie były zgromadzone.

Tym niemniej pewnym poczuciu konieczności pośpiechu dałem dnia 2 czerwca rozkaz przejścia do ogólnego ataku licząc, iż duch prostego żołnierza, który jest podstawą każdej armji oraz charakter i silna wola oficerów potrafią wyrównać wszelkie braki materialne.

Nie zawiodłem się w swych rachubach. Armja w tygodniowych przeszło uporczywych bojach wśród niesłychanie trudnych warunków terenowych i komunikacyjnych pozbawiona prawie środków transportowych przy ciągłej rwącej się łączności potrafiła pobić wroga armje i osiągnąć wyznaczone cele operacyjne nie zachwiawszy się ani razu, nie znając słowa odwrotu, na całym tym zwycięskim szlaku.

Nie umiem znaleźć dla armji większych słów pochwały nad słowa prostoty, lecz równocześnie i w najgłębszej treści. „Armja spełniła do końca swój żołnierski obowiązek”. Proszę wszystkich panów dowódców pożegnać w moim imieniu oficerów i żołnierzy.

Rozstaje się z nimi z szczerym wzruszeniem, gdyż niema na tym świecie silniejszego uczucia nad surowy sentyment żołnierski, który robi się na wojnie i spaja tysiącem nierozdzielnych nici serce dowódcy z jego podkomendnymi. Załuję bardzo, iż otrzymawszy od Wodza naczelnego nowe zadanie i rozkaz natychmiastowo wyjazdu muszę opuścić armję pomimo, iż nie mogłem do ostatniej chwili z powodu nawału pracy i trudnych komunikacji oraz rozległości frontu poznać osobiście wszystkich oddziałów i ich dzielnych żołnierzyków.

Zyczę wam wszystkim panowie z głębi duszy dalszej chwały wojennej ku sławie, pożytkowi i dobru Rzeczypospolitej.

Proszę Was na zakończenie być ściśle zastosowanymi do moich ostatnich instrukcji, mając zawsze

w pamięci nateknułone słowa Wodza naczelnego. Zwyciężyć i spojzić na laurach to kłeska, być pobitym, lecz nie uleść to jest zwycięstwo. Pamięci poległym w tej bitwie składam hołd.
Podp. Sosnkowski generał porucznik idowódca armji.

Demonstracje przeciw żydom.

W dn. 8 czerwca przyszło w Wiedniu do poważnych demonstracji przeciwko żydom, o przebiegu których dowiadujemy się, co następuje:

Punktem kulminacyjnym wypadków był, zwołany obrzynieami plokatami wlec w sali ludowej nowego ratusza. Przez cały tydzień agitowano usilnie, aby wiec ten zamienić w wielką manifestację. Liczne stowarzyszenia rozlepiły zredagowane w ostrym tonie afisze i rozrzuciły po mieście świstki ulotne. Cały plac przed gmachem niebawem zalało nieopisane morwie.

W imieniu chrześcijańsko socjalnej partji zabrał głos poseł Kunschak, który omawiał kwestję żydowską. Żydów ze wschodu nazwał natrętnymi cudzoziemcami, których według praw międzynarodowych każde państwo zatem i Austria może wyrzucić. Wyrzucenie ich jednakowoż natrafia na wielkie przeszkody, albowiem nie można ustalić miejsca ich przynależności z powodu braku dokumentów, — poselstwo polskie wzbrania się wydawać im paszportów, podobnie czyni i poselstwo czesko-słowackie. Żądał tedy mówca internowania żydów wschodnich w obozach dla uchodźców.

Charakterystyczne było oświadczenie mówcy, iż kosztą przy rozrachunku może pokryć... państwo polskie (?).

W podobny sposób przemawiali inni mówcy. Poczem uchwalono rezolucję, w myśl powyższych wywodów, żądając internowania żydów wschodnich w osobnych obozach, zamknięcia granic dla ich dalszego przybytu i konfiskaty zdobytego w Wiedniu ich mienia. Dalsze rezolucje dotyczyły żydów wiedeńskich w sprawie procentowego dopuszczenia do szkół i usunięcia wpływów żydowskich w nowej sile zbrojnej państwa.

Po powzięciu tych uchwał uformował się obrzynie mi pochód demonstracyjny, który ruszył na miasto. W drodze przyszło do starcia z grupą sjonistów, którzy w liczbie około 300, zajęli miejsce przed teatrem nadwornym, w celu wywołania przeciw demonstracji. Przyszło do krótkiego starcia na pięście, przyczem i laski były w ruchu. Wkroczyła policja i zepchnęła sjonistów w boczną ulicę.

Następnie ruszył pochód w kierunku parlamentu wśród okrzyków skierowanych przeciw żydom, których po drodze atakowano. Tłum wybiłszy szyby w kawiarniach żydowskich i demonstrował przeciw gościom hotelu Imperial.

Jak wygląda Krasin w oświetleniu prasy francuskiej.

Paryski dziennik „Gaulois” zamieszcza następującą b. trafną charakterystykę podróżującego dygnitarza rządu komuny moskiewskiej.

„Towarzysz Krasin, delegat rządu sowieckiego, od dnia swego przyjazdu do Londynu — został bohaterem dnia. W dziennikach umieszczono jego fotografie, a oprócz tego, pisma prowadzą specjalny dział poświęcony działalności tego „męża stanu”. Nie dość na tem: Lloyd George przerwał swe wywczasy letnie, aby w konferencjach z Krasinem położyć fundament pod porozumienie, nazwane, dla uspokojenia opinji, ekonomicznem!

„Krasin pochodzi, że osobistość p. Krasina, podwójnie ważna: raz z powodu jego niemieckiego pochodzenia, po drugie z racji stanowiska jakie zajmuje, będąc przedstawicielem rządu sowieckiego, jak należy tłumaczyć uznanie, jakim jest otoczony Krasin i co mają znaczyć zaproszenia, które dostaje, by pertraktować w salonach, gdy dotychczas tolerowano go zaledwie w przedpokojach.

Na wszystkie te pytania jest odpowiedź bardzo prosta: Przeczytajcie wiadomości, jakie nadchodzą z Azji Mniejszej.

Dopóki bolszewicy rozwijali swoją „działalność” na własnym terytorjum i urządzali masakry tylko patriotów rosyjskich—mocarstwa zachodnie wcale się tem nie zajmowały, gdyż nie widziały w tem żadnego dla siebie niebezpieczeństwa.

Mocarstwa zachodnie posunęły się dalej nawet: zaczęły uczuwać pewne poszanowanie dla „inteligencji Lenina i pewien respekt dla tej sily destrukcyjnej działającej bez skrupułów.

Mocarstwa zachodnie miały nawet pewne pretensje do Polski, że osmieliła się przeciwstawić bolszewizmowi i tym sposobem przeciw działała postępowi.

Mężowie stanu ententy przyszli do przekonania, że o wiele praktyczniej będzie pogodzić się z takim stanem rzeczy, no i wyciągnięto z tego najdalej idące konsekwencje... praktyczne.

Rząd angielski przerachował się jednak i zamiast swą politykę ugodową usmierzyc ambicje bohaterkie, osmielił bolszewików jeszcze bardziej.

Zacięte ataki bolszewickie na Polesiu.

WARSZAWA. 18.6 (PAT) Na froncie północnym żywa działalność wywiadowcza. Oddziały nasze po zaciętej walce obsadziły na wschodnim brzegu Auty Sokolowczyzna. W rejonie Nowosiółki i miasteczka Bierozino nasze patrole zniszczyły dachy, budynki, zbudowane w czasie ofensywy przez...

Na Polesiu nieprzyjaciel przeszedł do energicznej ofensywy na linii Krasifówka-Czerewacz. Trwają tam zacięte walki. Na Ukrainie dzień wczorajszy, minął spokojnie.

Kuliński general-podporucznik.

Trudności w utworzeniu gabinetu.

WARSZAWA. 18.6 (PAT) Poseł Jan Brejski, któremu Naczelnik państwa powierzył misję utworzenia gabinetu, pierwszą oddzielną konferencję odbył z delegacją klubu P.P.S. Prezydium klubu komunikuje Komisji parlamentarna Związku P.P.S. po wysłuchaniu sprawozdania delegatów o programie rządu p. Brejskiego, oświadczając: Na podstawie programu tego choć w szeregu punktów zblizła się do naszych wymagań, członkowie P. P. S. do rządu wejść nie mogą, przedewszystkiem dlatego, że program ten budzi poważne wątpliwości co do kierunku, który rząd pana Brejskiego ma nadać naszej polityce pokojowej. Formuła przedłożonego nam projektu wskazuje na zbliżenie się do polityki Narodowej Demokracji.

(Od własnego korespondenta.)

WARSZAWA 18 czerwca. Brejski rokował dzis ze Zjednoczeniem Ludowym, które oświadczyło, że, o ile teka spraw zagranicznych nie dostanie się Daszyńskiemu, poprze Brejskiego bez zobowiązań. Następnie odbył Brejski kon-

ferencję z P.P.S., zaznaczając, że proponuje tekę spraw zagranicznych ko. Sapieszce, wewnątrznych Wojciechowskiemu, skarbu Grabskiemu, tak że w gabinecie zmiany byłyby niewielkie, Daszyński zostałby delegatem do rokowań pokojowych z bolszewikami. P.P.S. oświadczyła, że do gabinetu nie wejdzie, gdyż polityka Brejskiego idzie w kierunku narodowo-demokratycznym. Następnie konferował Brejski z Pol. Str.

Ludowym i Wyzwoleniem; oba kluby godzą się tylko na program centrowo-lewicowy. Przyjmując ich program jako podstawę, udał się teraz B. znów do Dubanowicza, prezesa Zjedn. Lud., ale rokowania pozostały bez rezultatu. Wobec tego uchwalono na wspólnym posiedzeniu Polsk. Str. Lud., Wyzwolenia i Nar. Partii Robotn. platformę bloku lewicowo-centrowego bez udziału Zjedn. Ludowego. Jutro dalsze pertraktacje. Oba stronnictwa ludowe i Narod. Partia Rob. potępiają stanowisko Dubanowicza.

Anglicy, Liga narodów a Polska.

LONDYN 18 czerwca (PAT). Podczas omawiania w izbie gmin budżetu ambasady, poselstw i Ligi narodów, oświadczył Balfour, że Liga narodów już wiele zdziałała dobrego (?). Liga wedle Balfoura będzie musiała rozstrzygnąć trudności, wynikłe w stosunku do Polski z powodu Gdańska. Robert Cecil twierdził, że Liga narodów mogła z powodzeniem interwenjować w sprawie Polski. Balfour w odpowiedzi oświadczył, że co do Polski, to niema niesprawiedliwego

powodu do interwencji Ligi narodów.

Chodzi nie tylko o dalsze przedłużanie wojny, ale i o wojnę między mocarstwami, które nie zostały uznane przez żaden naród. Interwencją w podobnym wypadku byłaby podobną do wmiśzania się przechodnia do bójki ulicznej przez krępowanie jednego, pozwalając drugiemu na zadawanie ciosów. Liga nie może przeciwstawić się bolszewikom.

SPRAWY POLSKIE.

Strajk w Warszawie.

(Od własnego korespondenta.)

WARSZAWA 18 czerwca. Dziś 11 dzień strajku. Strajku powszechnego nie było. Układy utknęły na martwym punkcie.

Paderewski konferuje.

(Od wł. korespondenta.)

WARSZAWA 18 czerwca. Paderewski odbędzie w Oxfordzie konferencję z ang. ministrem spraw zagranicznych.

Delegat Wrangla przybywa do Warszawy.

(Od wł. korespondenta.)

WARSZAWA 18 czerwca. W najbliższych dniach przybywa gen. Glasenapp delegat Wrangla, który rozpoczął pochód nad Dniepr przeciw bolszewikom, do Warszawy.

Wybory do sejmu z części zachod. Wołynia.

(Od własnego korespondenta.)

WARSZAWA 18 czerwca. W najbliższych dniach rozpisane zostaną wybory do sejmu na ziemiach wschodnich, specjalnie w z. zachodnich pow. Wołynia.

Konferencja o Polsce.

Paryż 17 czerwca (PAT). W sali Tow. geograficznego odbyła się pierwsza konferencja o Polsce. Prelegent prezydent Warszawy Ba-

łucki mówił o stosunkach polsko-francuskich w ciągu ostatnich 50 lat. Po skończonej prelekcji były minister Nourens w imieniu rządu udekorował prezydenta Bałuckiego krzyżem legji honorowej.

Żydowsko bolszew. machinacje.

LWÓW 18 czerwca (PAT) Z Kołomyi donoszą do „Wieku Nowego“, co następuje: Polityka państwowa wpadła na trop tajnej organizacji żydowskiej młodzieży socjalistycznej pod nazwą „Bund“, która zajmowała się szerzeniem agitacji komunistycznej.

Aresztowano około 30 osób, u których przy rewizji znaleziono broszury i odezwy bolszewickie.

Niemieckie pogrozki.

OLSZTYN 18 czerwca (PAT) Allensteiner i Ksbalit omawiając sprawy plebiscytowe, a będąc pewnym zwycięstwa Niemiec, zastanawia się nad położeniem Polaków i Niemiec, głoszących za Polską, po ukończeniu plebiscytu. Co do cudzoziemców, Warszawian i Poznańczyków, to sytuacja ich będzie niebezpieczna i nikt nie może ręczyć za ich bezpieczeństwo; im prędzej znikną z terenu plebiscytowego, tem lepiej dla nich i dla Niemców.

OLSZTYN 18 czerwca. (PAT). W Malborku w jednej z restauracji miejscowych przyszło do bójki między żołnierzami włoskimi a Sicherheitswehrem. Kilku Włochów i Niemców jest pobitych. Patrol włoski zaarrestował Niemców i zatrzymał ich w koszarach.

GWAŁTY NIEMIECKIE NA MAZURACH.

OLSZTYN. 18. (PAT) Dnia 17. h. m. zwołano z ramienia Komitetu mazureckiego polski wiec do Szczytna.

Zobranie Bandy Niemców nie dopuszczono do głosu. Wice rozwiązano.

OLSZTYN. 18. (PAT) Dnia 17. h. m. zwołano miejscowego obywatelstwa, ustalono obrządek wiec w powiecie szlacheckim na wielkiej polanie, położonej w pobliżu pola grunwaldzkiego.

NIEMCY POBILI DZIENNIKARZA POLSKIEGO.

BYTOM. 17.6. (PAT) Wczoraj w wtorek napadły bandy niemieckie w Katowicach na wspólnego pracownika „Gazety Ludowej“ pana Henryka Ciemięgię i pobili go dotkliwie. Napad miał charakter polityczny. Napastnicy krzykali „a teraz cię mamy ty psie z gazety ludowej“. Napad ten jest w związku z wczorajszymi demonstracjami niemieckimi w Katowicach.

KURSY DLA NAUCZYCIELI W GLIWICACH.

BYTOM. 17.6. (PAT) Wydział szkolny polskiej komisji plebiscytowej urządził od 1 lipca b. r. w Gliwicach kursy nauczycielskie, aby przysporzyć Górnemu Śląskowi polskich nauczycieli ludowych.

KONTROLA LISTÓW.

NOWY TARG. 17.6. (PAT) Okazuje się, że na neutralnym terenie plebiscytowym istnieje czeska tajna kontrola listów czego dowodem jest, że skonfiskowano gazety i listy przesłane z Nowego Targu polskiemu rezydentowi w Trzcianiu na Orawie.

ZGROMADZENIE PRAWODAWCZE W GDANSKU.

GDANSK. 17.6. (PAT) Dziś odbyło się drugie z rzędu posiedzenie gdańskiego zgromadzenia prawodawczego. Na porządku dziennym był wybór komisji do spraw zagranicznych. Prezydent zgromadzenia oznaczył, że komisarz ententy oświadczył mu, że główne zadanie zgromadzenia prawodawczego, a mianowicie uchwalenia konstytucji i zawarcia konwencji polsko-gdańskiej powinny być w jaknajkrótszym czasie załatwione.

POLSKI PAROWIEC.

GDANSK. 17.6. (PAT) Prezes Tow. polsko-amerykańskiej żeglugi morskiej pan Niklewicz nabył w Gdańsku z rąk niemieckich statek parowiec, który będzie kursował regularnie pomiędzy Tczewem a polskim wybrzeżem morskim. Statek będzie codziennie odjeżdżał z Tczewa. Podróż Wisłą i morzem trwać będzie około 6 godzin. Statek będzie zabierał jednocześnie około 400 osób.

POZYCZKA PRZYMUSOWA.

WARSZAWA. 17.6. (PAT) Subskrypcja na rozpisane obecnie pożyczki krótkoterminową i długoterminową zostanie zamknięta z dniem 15 lipca r. b. Ministerstwo skarbu czyni przygotowania by notychmiast po zamknięciu subskrypcji na pożyczki dobrowolne przeprowadzić rozpłat 3 proc. pożyczki przymusowej, której projekt znajduje się już w Sejmie.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

Konferencja w Boulogne.

PARYŻ 18 czerwca (PAT). Przedstawiciel agencji Havasa dowiaduje się, że konferencja w Boulogne przeistoczy się w konferencję międzysojuszniczą, gdyż Millerand i Lloyd George zgodzili się na zaproszenie Włoch, Belgii i Japonii.

Zmiana gabinetu w Norwegii.

LJON. 17. czerwca. (PAT). Z Chrystianii donoszą. Gabinet Knutsena, który dźmierzył ster rządów w Norwegii od roku 1913 podał się do dymisji.

Król norweski powierzył misję utworzenia nowego gabinetu konserwatyście Hawesenowi.

Konwertycja Malty.

PARYŻ 17 czerwca (PAT) Anglja przysłała Malcie nową konstytucję. Konstytucja ta jest ułożona na wzór konstytucji Transwaljskiej. Malta będzie miała Senat i zgromadzenie prawodawcze.

Gwałtowny spadek cen w Ameryce.

NOWY JORK 18 (PAT) „World“ pisze, że w całej Ameryce nastąpił gwałtowny spadek cen. Cena ubrania męskiego spadła z 60 dolarów na 28 i pół dolara, damskiego kostiuma z 80 na 50 dolarów, obuwia damskiego z 25 na 11 i pół dolara. Jeden z największych sklepów konfekcyjnych w Bostonie zniżył ceny o połowę. Wielkie sklepy obuwia w San Francisco wyprzedały cały zapas obuwia, obniżając ceny o 40%. W Filadelfii wszystkie sklepy obniżyły cenę towarów od 20 do 40%, w Omaha o 50%, w Cincinnati o 75%; a na niektóre artykuły nawet o 90%.

Szajka złodziejska w polzasku.

a) Znow policia paistwowa na powiat łódzki zlozyła dowód niezwyklej energii i dbalosci o bezpieczenstwo publiczne.

Od dwóch lat ludność gminy Górki i okolic pozostawała pod strachem, z powodu grasującej stale szajki złodziejskiej, która operowała dniami i nocą, grabiąc bezlitośnie cudze mienie.

Ciągłe grabieże i rabunki, narażające mieszkańców wsi położonych w obrębie gminy Górki zniechęcały ludność prześladowaną do zwrócenia się z prośbą do komendanta policji na powiat łódzki o zarządzenie środków, celem wytopienia niebezpiecznej szajki.

Wkrótce też komendant policji państwowej na powiat łódzki zarządził uruchomienie funkcjonariuszów policji, którzy wyruszyli do gminy Górki wraz z wywiadowcami.

Dzięki kilkudniowym obławom dniami i nocą udało się wpaść na trop organizacii złodziejskiej i w kilku zaarrestować ukrywających się w kilku miejscach a pieważnie we wsi Szczulinowiec głównych uczestników szajki. Oto nazwiska ujętych: Józef Kuczwowski, Franciszek Wachulec, Stanisław Wojna, Józef Pacześ, Władysław Kuczwowski, Tomasz Barłoga, Antoni Maślanka i Franciszek Andrzejewski. Kilku zaarrestowanych notowali są przez policję jako zawodowi rabusie i od dawna byli poszukiwani. Wskazali oni na kilka paserów, u których przechowywano zwykle pochodzące z rabunku przedmioty. Policja powiatowa zajęła się poszukiwaniem różnych członków tej szajki. Wszystkich ujętych osadzono w areszcie prewencyjnym, a sprawę skierowano do prokuratora sądu.

Prowokacja żydowska!

Z Aleksandrowa komunikują nam: W dniu Bożego Białą przed samą procesją policja miejscowa przyłapała ze szmuglem „neutralnych”, którzy chcieli wywieźć tramwajem kilka worków mąki. Zabranę ich do komendy Policji, dokąd też przysłał przedstawicielka szmuglerów niejaka M Lachmanowa i natargywie żądała zwrotu zabranej mąki. Ponieważ policja nie chciała jej zadeszczynić, Lachmanowa, symulując zemelenie, uderzyła się o wóz. Złaziła się kupa „neutralnych” i zrobiła „gewolt” że policja ich bije. Na szczęście było dużo świadków, którzy zawsze i wszędzie świadczą, że pogromu nie było. Po tym wszystkim Lachmanowa udała się do posta łódzkiego Rosenblata i ten napisał wielką skargę do komendy policji w Łodzi i ogłosił w Nr. 132 gazety „neutralnej” „Łodzen Tagenblatt” o pogromie w Aleksandro-

wie pod tytułem „Czyn Sienianta”. Z nając do kładnie postępowanie miejscowego komendanta policji p. Geczyńskiego, Rada gminna na posiedzeniu w d. 15. b. m. postanowiła go bronić przed podobnymi napaściami; znany też Lachmanowa, fabrykantkę i handlarke spirytusem, która zawsze potrafiła uspokoić paskarzy niemieckich, upajając ich wódką. Postanowiono przesłać odpis protokołu Rady do Komendy Policji Powiatowej, ażeby wieściła, jak tę sprawę ująć. Nadmienić wypada, że Lachmanowa nawet tramwajaty przekupiała, gdyż przed jej domem tramwaje często zatrzymują się i cała banda szmuglerów-paskarzy rzuca się jak szarańcza na tramwaj, aby ująć okła policji, i stale wywozi żywność na pasek.

(K. R.)

KRONIKA

— Czemu to przypisać?

Dochodzą do nas skargi, iż oddział łódzki Krajowej Kasy Pożyczkowej bardzo opieszale przyjmuje klientów, którzy w myśl wskazań ze wsząd płynących spieszą podpisywać pożyczkę odrodzenia. Redakcję pisma naszego odwiedziło już kilka osób, skarżąc się, na brak odpowiedniej organizacji biurowej, zapewniającej szybką obsługę klienteli.

Banki i instytucje finansowe prywatne złatwiają te sprawy daleko sprawniej.

TEATR POLSKI POD NOWĄ DYREKCJĄ.

a) W dniu wczorajszym zarząd miejski zawarł umowę z artystą Aleksandrem Zelwerowiczem, na prowadzenie teatru polskiego w Łodzi w ciągu sezonu 1927-28.

Nowy dyrektor zajął się energicznie skompletowaniem sił artystycznych z pośród artystów przeważnie warszawskich i krakowskich.

Jak nas informuje p. Zelwerowicz zamierza po zorganizowaniu trupy zjechać w połowie sierpnia do Łodzi, w celu rozpoczęcia prób ze sztuki jakie wejdą na repertuar.

Inauguracyjne przedstawienie odbyć się ma w d. 25 sierpnia.

AKT ZAMKNIĘCIA WYKŁADÓW W UNIWERSYTECIE POWSZECHNYM.

a) W lokalu przy ul. Dzielnej 44, odbył się akt zakończenia zajęć w Miejskim Uniwersytecie powszechnym, przy udziale ciała nauczycielskiego, słuchaczy i zaproszonych osób.

Do zgromadzonych wsał w wykładowej słuchaczy przemawiał dyrektor Wojewski, wskazując na braki w dotychczasowej działalności szkoły i prosząc o informowanie Uniwersytetu co do wykładów i metody pracy, jaka byłaby dla nich najstosowniejsza.

Sprawozdanie z działalności Uniwersytetu za czas od 20 stycznia do 1 czerwca r.b. przedstawił sekretarz Uniwersytetu p. T. Filipowicz. Wykazuje ono, że średnia frekwencja na wykładach wynosiła około 200 osób dziennie. Odbyło się ogółem 142 wykład-

rych dziedzin wiedzy, 10 seminarjów i 3 wycieczki. Procentową większość (60 proc.) słuchaczówstałych stanowili robotnicy.

Sprawozdanie z kursów dokształcających przy Uniwersytecie powszechnym złożył kierownik p. Loba.

W imieniu słuchaczy Uniwersytetu przemawiał p. Stepien, dziękując prelegentom za szczerą pracę i składając zamiast kwiatów M. 840 do dyspozycji ciała nauczycielskiego.

W końcu przemawiali prelegenci pp. Kreszczyński i sędzia Kempner.

BUDOWA KOLEJKI ŁÓDZ TOMASZÓW.

a) Magistrat na wniosek wydziału budownictwa uchwalił wyasygnować 50 tysięcy mk. na budowę kolejki Łódź-Rokiciny-Tomaszów. Projekt ten ma niezmiernie doniosłe znaczenie ze względu na wielki ruch towarowy i pasażerski, jaki istniał przed wojną między Łodzią i Tomaszówem. Projektowana linja skraca drogę do Zagłębia i Krakowa. Niezależnie od tego linja ta odda cenną usługę przy budowie wodociągów łódzkich: odnośny projekt przewiduje ułożenie 3-ech przewodów z Tomaszowa do Łodzi, t. j. na przestrzeni 55 km. z rur żelaznych, których przewóz wymagałby 40 tysięcy wozów ciężarowych.

Należy przypuszczać że projekt powyższym zainteresują się również sejmiki łódzki i brzeziński.

KRYZYS OPAŁOWY W ŁODZI.

a) W poniedziałek 21 b. m. w siedzibie rady miejskiej odbędzie się wspólne posiedzenie przedstawicieli magistratu z przedstawicielami kooperatyw poświęconych sprawie zaopatrzenia w opał miasta, na miesiąc zimowy.

Miasto zakupiło znaczne zapasy drzewa którego dostawa napotyka na nieprzewidywane trudności. Do wóz jest minimalny i nie wystarcza na zaspokojenie potrzeb bieżących.

Zapotrzebowanie miesięcznie wynosi 2,400 wagonów.

W roku bieżącym otrzymano: ogółem 1,399 wagonów.

Zapotrzebowanie wynosiło w pierwszym kwartale 3,000 wagonów licząc po jednym korcu na rodzinę miesięcznie, w kwartale bieżącym-2,900 wag. Otrzymało zaś: ogółem 1,278 wag. węgla. W miesiącu maju otrzymano 21 wagonów węgla brunatnego, który nie nadaje się do użytku domowego; dodać należy, że w węgłu tym było 50 proc. ziemi.

Magistrat zdając sobie sprawę z groźnego stanu

celem naradzenia się nad sposobami zażegnania groźnego miastu kryzysu opałowego.

URUCHOMIENIE NIEMIARNI W WIDZEWIE.

W ubiegły czwartek puszczone została w ruch fabryka nici w Widzewie, które zatrudnia około tysiąca robotników. Uroczyste otwarcie niemiarni poprzedzone zostało nabożeństwem w kościele św. Kazimierza, poczem Ks. Kanonik Małczyński dokonał poświęcenia murów fabrycznych. Po gorącym przemówieniu kapłana podnoszącego znaczenie tej chwili, przemawiali w imieniu administracji przedsiębiorstwa p. Biłkowski, aze strony robotników p. Zieliński.

ZRZESZENIE PRACOWNIKÓW BIUROWYCH KOLEJOWYCH.

W myśl zapadłej na zjeździe delegatów pracowników biurowych dyrekcji warszawskiej w maju r. b. uchwały, Zarząd Koła Łódzkiego Związku Kolejarzy postanowił przystąpić do stworzenia zrzeszenia pracowników biurowych kolejowych, mającego na celu głównie obronę interesów fachowych.

Zrzeszenie ma mieć swoje sekcje na lini. Dążyć ono będzie do zlania się obu istniejących związków: „Polskiego Związku Kolejowego” i „Zawodowego Związku Kolejarzy” w jedną silną organizację zawodową, których członkami są pracownicy w Warszawie, w Łodzi i na lini. Organizacyjne zebranie zrzeszenia odbyć się ma w d. 25 b. m., na którym delegaci zdadzą relację ze zjazdu w Warszawie, a następnie omówione będą warunki powołania do życia projektowanej organizacji oraz dokonania wyboru zarządu.

— Z Rady Miejskiej.

41 (II sesji) posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we wtorek 22 bm., o 6 pm. w siedzibie radzieckiej. Porządek dzienny: 1) komunikaty, 2) referaty, 3) wnioski.

— W kwestii pożyczki.

a) W Województwie pod kierunkiem p. Wojewody odbyło się posiedzenie komitetu dla propagandy pożyczki Odrodzenia. Sekcja pierwsza finansowa powołała na przewodniczącego dra Konica, sekcja trzecia propagandy ks. Gogolewskiego. Sekcja 2-ga i 4-ta wybierze sobie kierownika na pierwszych posiedzeniach.

— O centralne ogrzewanie.

Przy stowarzyszeniu Właścicieli nieruchomości m. Łodzi przy ul. Krótkiej N. 4, zawiązała się sekcja właścicieli domów z centralnym ogrzewaniem w celu uzyskania opatu na zimę. Wybrano specjalny komitet i wydelegowano Komisję do Warszawy w celu przeprowadzenia uchwały.

Równocześnie sekcja złożyła na plebiscyt 1330 marek, mianowicie: Bracia Ramiszowie 100 m., Lubiński 50, firma Majster Lucius i S-ka 100, Duszyński (hot. Sawoy) 50, B. Braun 100, T. Saling 60, Uryskon 100, Br. Zaibert 100, Szpidel 50, Królikowski 20, St. Heyman 50, A. Kon 50, H. Turk 50, Tow. Przemysł. 100, Grand hotel 100, Br. Lange 100, Bank Handlowy w Łodzi 100, Artur Credo 50.

— Zmiana własności.

Wytwórnia Maszyn Młyńskich Towar. wo Akcyjne Rogoźno, na mocy aktu, w dniu 29 maja roku bieżącego, przed notariuszem w Łodzi Bronisławem Lisowskim zeznanego, nabyła od sukcesorów Ferdynanda Keniga nieruchomość fabryczną, przy ul. Rzgowskiej pod NN. 48 i 50 położoną, za cenę marek 1,500,000. (półtora miliona).

— Statystyka działalności szkół powszechnych.

a) Inspektor szkolny Okręgu m. Łodzi pozostał do kierowników i kierowniczek szkół powszechnych w Łodzi okólnik w sprawie przedstawienia nie później niż w tydzień po zamknięciu bieżącego roku szkolnego danych statystycznych, dotyczących liczby zapisanych na początku roku szkolnego i tych, którzy przybyli lub wystąpili; z liczby promowanych, i niepromowanych, z podziałem na chłopców i na dziewcząt.

— Zakończenie roku szkolnego.

a) W da, 16 bm. odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w 6-cie klasowej Szkole Handlowej Łódzkiego Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Handlowej (Długa 45).

Po odczytaniu rocznego sprawozdania przez sekretarkę Rady pedagogicznej, p. L. Osiecką,

R. Tulin w przemówieniu, zwróconem do uczniów, kończących szkołę, przypomniał swym wychowancom obowiązki względem Ojczyzny. Następnie przemawiali prezes rady opiekuńczej, p. K. Rossmann, i w imieniu rady pedagogicznej ks. prefekt S. Wilk.

W imieniu uczniów, kończących szkołę, p. Telesfor Przybylski.

Na część artystyczną złożyły się: scena więzienna z III części „Dziadów” oraz 3 sceny z „Zemsty” Fredry; bajki Morawskiego i Wysockiego, gra na skrzypcach i śpiewy chóralsne. Świadectwa ukończenia całkowitego kursu nauk otrzymało 20 uczniów.

Śmiertelne poparzenie

a) Pozostawiona bez opieki 5-letnia Helena Ludwisiak, w mieszkaniu przy ul. Konstantynowskiej №20, igrając z ogniem zapaliła na sobie sukienkę. Płomienie ogarnęły ją całą, a następnie przerzuciły się na sprzęty domowe. Na płacz dziecka i na widok buchający płomień nadbiegli sąsiedzi i mimo gryzącego dymu z narażeniem własnego życia nieśli ratunek.

Po ugaszeniu ognia, wezwano natychmiast w pobliżu doktora Frydberga, który stwierdził zgon dziecka. Rozpacz matki niema granic.

Za puszczenie w obieg fałszywych 100 mk. a) Policja aresztowała Izaaka Ejchlera, Jana Szulca i Antoniego Bednarka, za puszczenie w obieg fałszywych 100 marekówek. Odesłano ich do urzędu śledczego.

— Ferje sądowe.

a) Z dniem 15 bm. rozpoczęły się ferje sądowe w sądzie okręgowym, które trwać będą do 15 września włącznie.

Nadmienić należy, że biura czynne są normalne; sesje sądowe odbywają się rzadziej, gdyż sędziowie i urzędnicy kolejno korzystają z urlopów.

— Wycieczka na Pomorze.

a) Organizowana przez miejski Uniwersytet powszechny wycieczka na Pomorze, w liczbie 120 osób, wyrusza d. 20 b. m., o godzinie 3-ej rano. Wycieczką kierować będą dyrektor Wojewski, kierownik kursów dokształcających przy Uniwersytecie p. Loba i nauczycielka p. Wyrzykowska.

W sobotę, 19 b.m. o g. 8 wieczorem odbędzie się w lokalu Uniwersytetu (Dzielnia 44) zbiórka osób, uczestniczących w wycieczce.

— Zebranie Komitetu Kwesty na flotę polską.

Komitet ogólnokrajowej Kwesty na flotę polską zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą o liczne przybycie na drugie zebranie organizacyjne w poniedziałek d. 21 b. m. o godzinie 7 w. do lokalu Koła Polek Piotrkowska Nr. 174.

— Wycieczka Handlowców.

W dniu 20 b. m. urządzają Drużyny Spławaczy Handlowców Polskich wycieczkę do Galkówka.

Odjazd nastąpi o godz. 6. 30 rano z. stacji Łódź—Fabr.

— Z Giełdy Łódzkiej.

dn. 18/6 1920.

	w placeniu	za jedną transakc.
Ruble carskie po 500		250.-
" dumskie „1000		61.-
Franki francuskie		12.75
" szwajcarskie		31.50
Funty Sterling.		655.-
Dolary Stanów Zjednocz.		160.-
5 pr. Listy Zast. m. Łodzi 191-200.		
6 pr. obligacje m. Łodzi 79-80.		
Czeki na Berlin		435.-
Tendencja dla walut niżkowa.		

Ostatnio występy Marji Mirskiej.

Dziś Teatr Polski daje „Kobietę bez skazy” erotyczną komedię G. Zapolskiej, która dzięki ciekawej realizacji reżyserskiej i aktorskiej zyskała sobie ogólne uznanie.

W niedzielę po poł. po cenach niższych „Kontroler wagonów sypialnych”.

— Dwa występy Bim-Boma.

Dziś i jutro o godzinie 8-ej wiecz. w Teatrze Scala odbędą się dwa występy znakomitego humorysty europejskiej sławy, znanego z płyt gramofonowych Bim-Boma, który niedawno powrócił z Moskwy.

W występach p. Bim Boma biorą również udział wybitni artyści Teatrów Warszawskich.

Biuralista

z praktyką, możliwie ze znajomością branży elektrotechnicznej lub pokrewnej i języka niemieckiego, potrzebny do Lublina na posadę fakturzysty i pomocnika buchaltera.

Of. przyjm Tow. „Simons” Piotrkowska 96 1920-3

Nauczyciel gimnazjum państwowego udziela

lekcji matematyki i fizyki.

Andrzeja 54. m. 5.

OD 7-9 W. 1920-3

Dr. med. Z. GOLC

powrócił

ul. Andrzeja Nr. 8

1920-3

DROŻDŻE

Codziennie świeże i w każdej ilości nabyć można w firmie „Komandyter”

Andrzeja 34. 1920-6

Dr. M.

Skłodowska Felauer

choroby kobiece i akuszerja ordynuje od 3 i pół-5 i pół

Rozwadowska 1.

(W. U. z. № 41.) 1913-3

Potrzebny nakładacz

władomość w adm. „Rozwoju”

Zagubione dokumenty.

Boniarzka Stefania zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. Nawrot 42. 7019-3

Bednarski Ignacy zagubił kartę chlebową 121 okresu na 5 osób. 7008-1

Dynter Edmund zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. Gubernatorska 51. 7010-3

Kuczbalski Józef zagubił legitymację węglową i kartę od działka. Miedziąna 12. 7020-1

Kuczbalski Józef zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. Miedziąna 12. 7021-3

Franc Ignacy zagubił dowód tymczasowy wydany w gminie Wygieszów powiat, Łaskiego. 7031-3

Kozel Bolesław zagubił kartę od paszportu wyd. z fabryki Kunicera w Widzeniu. Tułkowa 7. 1

Stanisław Motański zagubił legitymację robotniczą, wydaną z niemieck. № 283614. ul. Krzywa 1. 7029-1

Kupuję

Beczki dębowe olejarki

ORAZ

Beczki żelazne

Skład oleju, Długa 72.

1920-3

Okazyjnie

do sprzedania lustro dywan kredens stołowy walczyńska

43 CHAZANOWICZ

1920-2

Zęby

Za stare również złote płace drożej niż wszędzie tylko na Andrzeja 47 w prawejicyście pasty Andryczny proszę się przekonać. 1792-9

Sprzedam zakład fryzjerski

z powodu wyjazdu

Rokicińska 8.

1920-2

Rutynowani ekspedytorzy

dla objęcia samodzielnego kierownictwa poszczególnymi działami poważnej firmy transportowej w Warszawie poszukiwani, możliwie od zaraz.

Oierty z podaniem referencji i odpisami świadectw przesłać pod: „J. R.” do Biura Ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polaka”, Jasna 10, Warszawa. 1920-9

Baczność!

gdzie mogą otrzymać śniadania objęty i kolacje smaczne i tanie? w Kuchni gospodarskiej przy ul. Skwerowej 22 obok Stacji. Z poważaniem 1942-9 E. Zgłoje

Kilkadziesiąt tysięcy

S Z Y B

różnej wielkości TANI O

DO SPRZEDANIA

Łódź-Karolew

Zakład Ogrodniczy

—2161 E. Gundelesch.

TEATR SCALA

TEATR SCALA

Cegielniana 18.

TYLKO z WIECZORY dn. 19 i 20 czerwca 1920 r

znanego artysty—komika, popularnego wykonawcy swego repertuaru humorystycznego dla płyt gramofonów oraz artystów teatrów warszawskich W. Kuncewicza, A. Górskiego, W. Kucharskiego, W. Loskota Jan. Szymulskiej — artystów baletu warsz. pp. I i K. Zielińskie h.

BIM-BOM

Bilety do nabycia w kurnielni Gostkowskiego od 10-13-8 w. w dzień przedst. w teatrze od 10-215 do końca

Dziś dn. 19 czerwca i jutro dn. 20 czerwca b. r.

Tylko 2 występy.

BIM-BOM

autentyczny

Artyści teatrów warszawskich: pp. WITOLD KUNCEWICZ, JANINA SZYMULSKA, A. GORSKI W. LOSKOT, W. KUCHARSKI

odegrają sztukę w jednym akcie:

„KOMEDJANCI”

2021-1

W części koncertowej biorą udział artyści warszawskiego baletu p.p. J. K. Zieliński. Szczegóły w programach.

Początek o godz. 8.15 wiecz. Bilety od 10-8 i od 5 pos. w kasie teatru Scala.

Casino

Dziś!!

Premiera!

Wspaniały egzotyczny dramat w 6 wielkich aktach p. t.

OKO BOŻKA INDRY

- 1) Zabawy milionerów i ich nieprawdopodobne historie.
- 2) Zakład w Jockey — Klubie.
- 3) Kraina Bożka Indji,

- 4) Kobieta i klejnoty.
- 5) Potęga hipnotyzmu.
- 6) Tryumfy miłości.

W akcie 4-ym pościg największego na świecie hydroplanu z aeroplanem.
Skok z 2.000 metów.

W akcie 5-ym niebywały pościg łodzi motorowych.

Niezrównana wystawa i efekty sceny, pełne ośniewającego przepychu!

Początek ostatniego przedstawienia o 9.15.

2022-1

Posiadacze karty żywnościowej okresu 122-go (czerwiec) uprawnieni są do nabycia:

1 funt soli ciemnej		na zasadzie odcinka № 1		
1/2	„ kaszy orkiszowej	„	„	2
1	„ grochu	„	„	2
1	„ fasoli	„	„	2
1	„ mąki pszennej amerykańskiej	„	„	2
1	„ „ „	„	„	2
1	„ pieczywa pszennego	„	„	10
1	„ „ „	„	„	18
1	„ „ „	„	„	19
2	„ „ „	„	„	20

Łódź, dnia 18 maja 1920 r

MAGISTRAT.

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki

Hotel „KLUKAS“

Do hotelu i Restauracji potrzebny jest Administrator zgłosić się do zarządu hotelu „Klukas“ w Łodzi, Cegielniana 64.

2019-2

Pierwszorzędny Krawiec Wojskowy Sz Weksler Piotrowski 32

wykonuje wszelkie zlecenia dla wojsk w zakresie krawiectwa wchodzące z własnego, jak też powierzzonego materiału. Akuratna obsługa. Ceny przystępne

1015-5

Warszawskie Akc. Tow. Pożyczkowe na zastaw ruchomości (LOMBARD AKCYJNY) Oddział Łódzki: Zachodnia 31

zawiadamia, iż dnia 21 Lipca 1920 r. i dni następujących odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej 31 LICYTACJA celem sprzedaży zastawów, niewystawionych w Oddziale 1-ym Zachodnia 31 i w zlikwidowanym Oddziale II-ym Pasz. Mejera № 11 (róg Sienkiewicza 25). Prolongata zastawów, wystawionych na licytację, przyjmowana nie będzie. Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Kurjerze Łódzkim“.

405-5

Straż ogniowa w GałkóWKu urządza dnia 20 czerwca w lesie Gałkowskim

ZABAWĘ

z tańcami i innymi niespodziankami. Podczas zabawy przygrywać będzie orkiestra amatorska przy fabr. Heincla i Kunickiego w Widzewie pod batutą kapelmistrza J. Hojnackiego.

1077-1

Płać najlepsze ceny

za włosy wyczeszki
Rozental, Nowomiejska 30. 1883-3

Ciechocinek

Dr. L. Oberfeld

ChOROBY SERCA I WENĘTRZNE 2016-1

2 Rowery

na nowych gumach z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiadomość u dozorczy domu Zachodnia Nr. 16.

2015-2

HELENOW.

Sobota dnia 19 czerwca 1920 r.
Niedziela dnia 20 czerwca 1920 roku.

KONCERT ORKIESTRY DĘTEJ

Strazy Ogniowej Szeiblera pod dyrekcją Kapelmistrza p. Tonfelda.

Początek o godz. 5 po południu.
Wejście dla dorosłych Mk. 8, żołnierzy, uczniów i dzieci Mk. 5. 2000-2

Uwaga: Wrazie niepogody koncert się nieodbędzie.

Towarzystwo Akcyjne Łódzkich Kolei Dojazdowych.

Na mocy decyzji Ministerjum Komunikacji i stosownie do § 15 Ustawy T-wa z dniem 20 czerwca 1920 r. na liniach Łódzkich Kolei Dojazdowych obowiązuje łącznie z podatkiem na rzecz Skarbu, miast i gmin nast. taryfa:

I. Taryfa osobowa,

Na dystansie	Cena w fenigach		
	Kl. II.	Kl. III.	Kl. III. ulg.
I Łódź — Zgierz	6.00	4.00	2.00
Łódź — Julianów	2.00	1.50	1.00
Julianów — Helenówek	2.00	1.50	1.00
Helenówek — Zgierz	2.00	1.50	1.00
II Łódź — Aleksandrów	8.00	5.00	3.00
Łódź — Żubardź	3.00	2.00	1.00
Żubardź — Kochanówek	3.00	2.00	1.00
Kochanówek — Aleksandrów	3.00	2.00	1.00
III Łódź — Brus	3.00	2.00	1.00
Brus — Konstantynów	4.50	3.00	1.50
Brus — Srebrna	2.50	2.00	1.00
Srebrna — Konstantynów	2.00	1.50	0.70
IV Łódź — Pabjanice	9.00	6.00	3.00
Łódź — Marysin	3.00	2.00	1.00
Marysin — Ksawerów	3.50	2.50	1.50
Ksawerów — Pabjanice	3.00	2.00	1.00
V Łódź — Ruda	4.00	3.00	1.50
Łódź — Marysin	3.00	2.00	1.00
Marysin — Ruda	2.00	1.50	0.80
VI Ruda — Rzgów	Przedz.	2.50	1.50
Rzgów — Tuszyn	II kl. nie-	3.50	2.00
Tuszyn — Kruszków	ma.	1.50	1.00

a) Dzieci do lat 5-ciu przewozi się bezpłatnie.

b) Uczniowie szkół niższych i średnich, za okazaniem poświadczoną przez Dyrektora Ł. K. D. matrykuły szkolnej z fotografią, oraz dzieci od lat 5-ciu do 10-ciu korzystają z taryfy ulgowej.

c) Osoby wojskowe korzystają z taryfy ulgowej.

II. Przewóz psów.

Psy mogą być przewożone jedynie na smyczy, na peronach wagonowych, za opłatą taryfy III kl.

III Przewóz bagażów.

Pasażerowie mają prawo przewozić ze sobą bezpłatnie tylko mały ręczny bagaż, niezajmujący specjalnego miejsca w wagonie, co pozostawia się uznaniu konduktora, wszelki inny bagaż może być przewożony pod opieką własną pasażera, według uznania służby ruchu, za opłatą od sztuki: mniejszych bagażów—2 biletów bagażowych 50-fenigowych na każdą strefę i większych bagażów—4 biletów bagażowych 50-fenigowych na każdą strefę. Bilety powyższe służą dla pojedynczej sztuki bagażu i strefy

IV. Przewóz mleka.

Za przewóz mleka na każdym poszczególnym dystansie Łódź—Zgierz—Pabjanice, Łódź—Ruda, Łódź—Aleksandrów, Łódź—Konstantynów, Ruda—Rzgów, Rzgów—Tuszyn i odwrotnie płaci się za bańkę: do 5 garncy—2 biletów 50-fenigowych, do 10 garncy—4 biletów 50-fenigowych. Próżne bańki przewozi się bezpłatnie.

V. Przewóz towarów.

Ruch towarowy na liniach Tow. na razie nie jest przewidziany ze względu na brak taboru, jednakże, w miarę możliwości, mogą być przyjmowane do przewozu towary na częściowy lub pełny ładunek wagonów towarowych za każdorazowym porozumieniem się osób interesowanych z Dyrekcją.

V. Przepisy ogólne.

a) Należy trzymać w pogotowiu dokładnie obliczoną należność za przejazd. Nie można rościć pretensji co do zmiany na drobne. Pasażerowie, nie płacący zawczasu przyszykowaną należnością, mogą być przez konduktora z wagonu usunięci.

b) Bilety osobowe i bagażowe należy stale trzymać w pogotowiu i okazywać służbie na żądanie.

c) Pasażer jadący, lub przewożący bagaż bez odpowiedniego biletu płaci jako karę czterokrotną opłatę przejazdu.

d) Wskakiwanie i wyskakiwanie w biegu pociągu, jak również stanie i jazda na stopniach i buferach wagonów, surowo wzbronione.

INSERAT.

Sopot.

w. w. m. Gdańska.

Otwarcie sezonu 1-go czerwca.

KURCHAUS-KASINO

Kapelańca kasyno, sale gry. ruleta, baccarat a la Monte Carlo. Codziennie 3 koncerty orkiestry z 40 członków. Wyścigi konne, codziennie przedstawienia teatralne. Kąpiele morskie zimne i ciepłe i wszelkie nowoczesne

2003-3

Znana z swej doborowej jakości

Eau de Cologne „HEZA“

z powodu przystąpienia Republiki Polskiej do konwencji Madryckiej nazywa się teraz

PRZEMYSŁAWKA

Żądajcie zatem tylko

Przemysławki

ponieważ tylko ta ma zapach miły, mocny i odświeżający powszechnie znanej mej

Eau de Cologne „HEZA“

Jako nowość polecam:

EXTRAIT ANTIQUE perfumy kwiatowe, miłe, silne, w jakości swej nie-doścignione.

BOBOLA niezwykle mocna kompozycja, ulubiona przez panów.

HENRYK ŻAK

Fabryka perfum i Kosmetyków

w POZNANIU. 1976-3.

Poszukiwani na wyjazd do Gdańska:

a) maszyniści-korespondenci polskie

b) rutynowani pracownicy biurowi

z branży ekspedycyjnej z dokładną znajomością języka niemieckiego.

Oferty z odpisami świadectw przesyłać pod: „I. A.“ Biuro Ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polska“, Jasna 10, Warszawa“.

1956-5.

„Teatr przy Resursie Rzemieślniczej“

W sobotę dnia 19 czerwca o godz. 7 w.

„Czartowska Ława“

Dramat ludowy w 4 aktach ze śpiewami K. Galasiewicza w wykonaniu sił amatorskich Resursy Rzemieślniczej, muzyka K. Wrońskiego.

Uwaga: Kino w dniu tym będzie nie czynne.

